

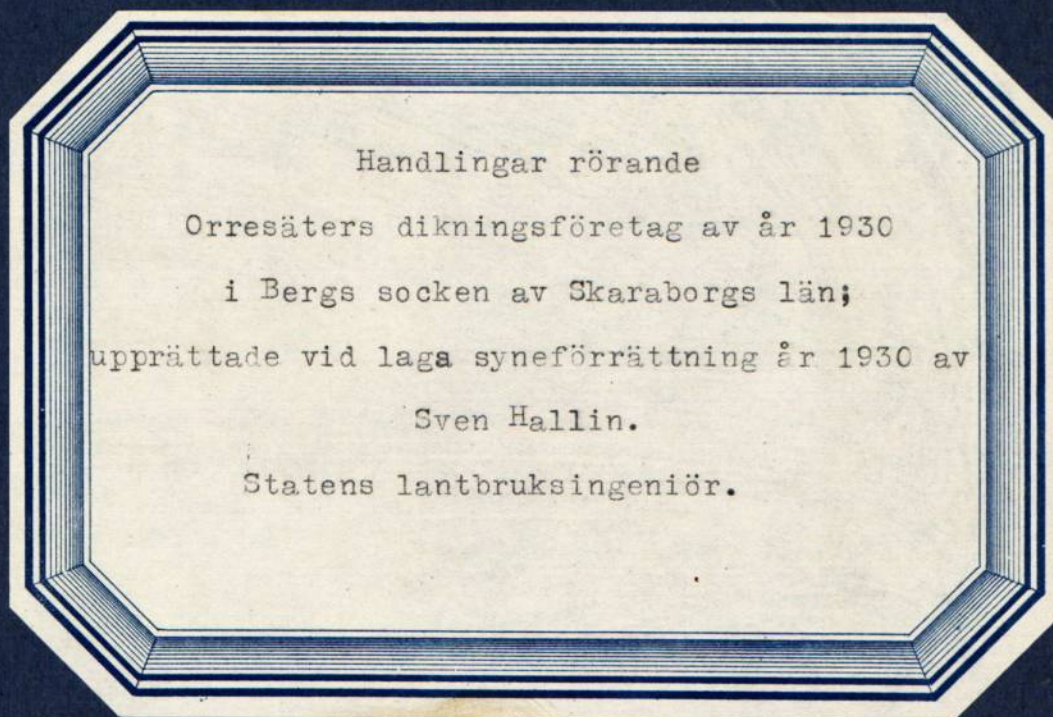


Akt nr:
R-E1a-1927

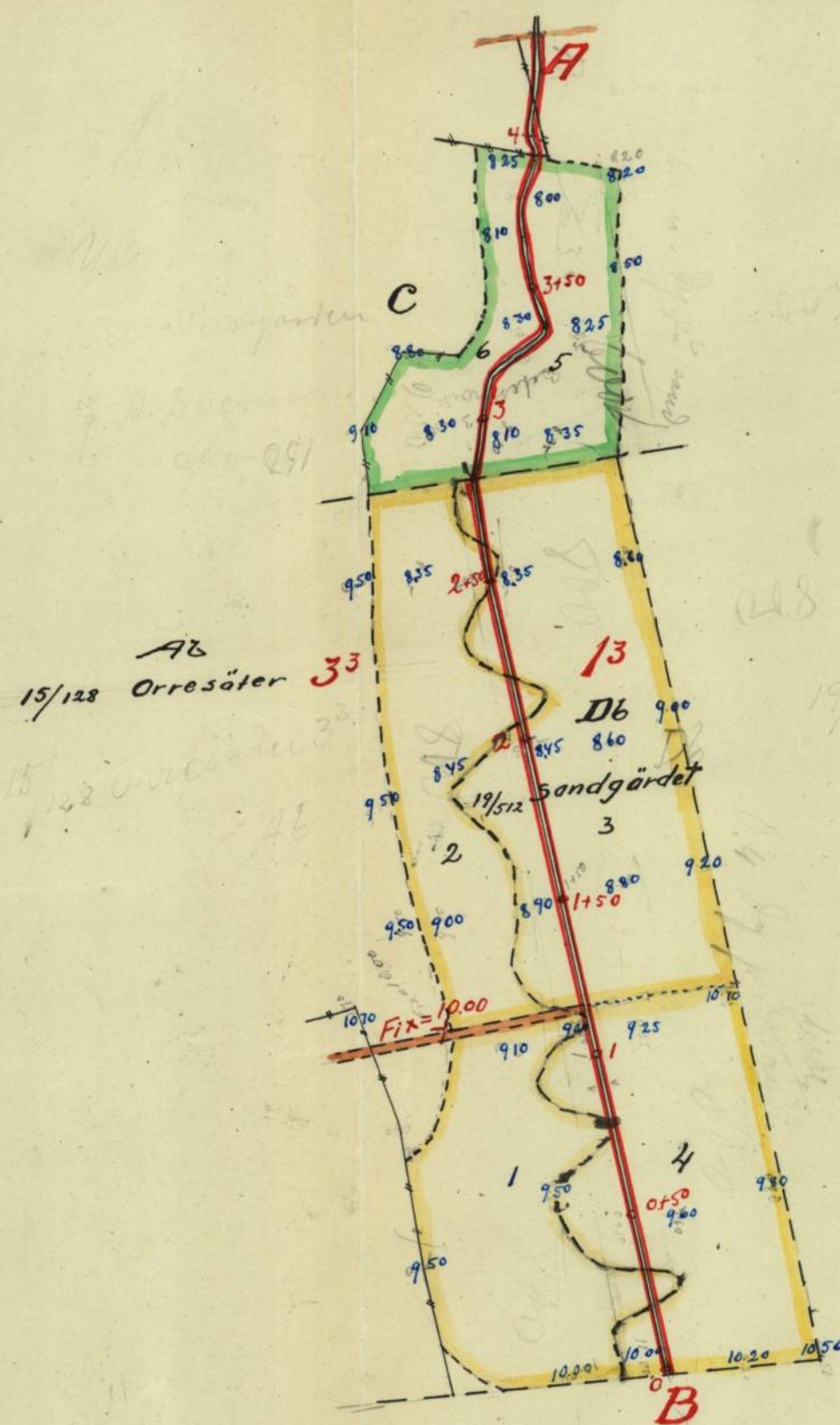
AU\$R-E1a-1927

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturbekniska byrås arkiv

R 2*1927



PA III 1401 m. 6. 8



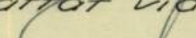
Orresäters dikningsföretag
av år 1930

avseende torrläggning av mark tillhörande

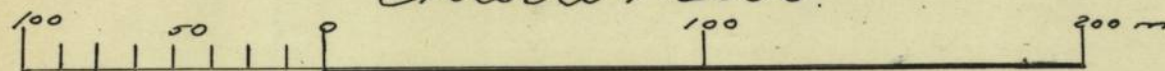
Orresäter och Sandgårdet

i Bergs socken av Skaraborgs län

Förslaget upprättat vid laga synförrättning år 1930 av

prättat vid laga synförr

 Stotens lanterbruksing

Skala 1:2000



RTN.Nr 001

R 2* 1927

R-E1a-1927

Den 1 oktober 1930 i Skalmesäter
Närvarande: Undertecknad, statens lant-
bruksingenjör och prästningsman,
samt goda männen Lameo Hellansson,
Stensgården, och Oskar Karlsson Örnäs gård.
Örkändes Nils Marberg, äg. Örnäsäter 3³ och
Lundgården 1³ (i samband med Skiljevärd)
av Örnäs Bakgård: (ass. fr.)
J. A. Svensson äg. Örnäs Lant Persgård
Kallad Årunda.

Uppläses Sd för församlingens medlemmar
någonstade förordnandet, som hade lydelse
enligt bbl. A

Nägot för smott synnerligen
kunde rika utlösas.

Förelades den vid förundersökningen
upprättade nivåkartan över det vatten-
besvärade området samt profil över
avloppet närliggande.

f 4

2
Bokaorden till förättningen yrkade
på i prägaravsnittet avläggs utvidgning
och fördjupning, så att hauss därav
beräknade makt må kunna till-
läggas till 1.2 meters djup.

§ 5
Som intet vidare fanns att till
protokollat utveckla, förklarades
sammanträdet upplöst med
då kännagivande, att sedan nödij
för upphävt till verkställt och
för slag till dikningen upprättats
nytt sammanträde kommer att
hållas i samma ställe sam-
dagens förmiddagen den 7 november 1930
klockan 11.

Ort och tid som ovan
i tjänsten

Stenfallin

Biträdande gode män: Oskar Kraussan

Länge Johansson

Den 7 nov. 1930 i Skallmesäter

Närvarande: Förestående synnermän

och följande sakägare:

Mis Marberg

J. A. Svensson

§ 6
Förelades det upprättade diknings-
förslaget med där till hörande handlingar

§ 7
Upplästes synnermännens utlåtande,

som hade lyddet enligt bilaga F.

§ 8

Att mottaga och förvara till
företaget Mora och Kasta
och handläggningen utgående syn-
männens tillhörigheter, skatte-
säker.

§ 9

I fråga om försatt rätts-
postverksamhet. När visades till
den uppsättade utrednings-
verksamheten ett exemplar överlämnades
till den förvararen.

§ 10

Som intet vidare finns att till
protokollet anteckna, för-
klarades förutgången av-
slutad och sammanfattad
mycket. Det och till som
övan.

I tjänsten

Sten Hallin

Med vänliga hälsningar:
Lasse Johansson Oskar Karlsson



Resolution.

Lantbruksingeniören Sven Hallin.....
....., varder härigenom förordnad
att, därest laga hinder ej möter, den i bilagda ansökning omförmälda
förrättning i laga ordning verkställa; blivande denna resolution översänd
till förrättningsmannen, som har att över mottagandet härav skyndsamt
insända bevis.

Mariestad å landskansliet den 20 november 1929

På länsstyrelsens vägnar:

Håkan Holm *W. W. W. W.*



S. 5 u. 4. 8-79-172.

1929.

5

22/1930



Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Mariestad.

Undertecknad..... får härmed vördsamt anhålla om förordnande
för inom länet tjänstgörande lantbruksingeniör att jämlikt bestämmel-
serna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning
av vattenskadade marker tillhörande *Skiljebäck*.....

i *Bergs* socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förvän-
tas bliva av företaget berörda, ~~finnas~~ *finnas* å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är
Lerdala.....

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till

..... *Nils Marberg*
adress *Skalmesäter* pr *Lerdala*

Telefon

..... *Skiljebäck* den *16. Nov.* 19*29*.....
..... *Nils Marberg*

F ö r t e c k n i n g

öfver fastigheter, som väntas bliva af företaget berörda.

Fastighetens namn:

Innedal.....
per Lerdala.....

Ägarens namn:

J. C. Svensson.....

Gode Man:
Lamco Johansson Stensg. Lerdala
Andersson Karlsson Orjäng. - 1 -

1919. 8.

Bit. B

Beskrivnings- och värderingslängd.

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
<u>Bergs socken</u> Örnstater	3 ³	Ab	15/128		Nils Marberg 1 åker 0.4 dy på lerbl. sand 2 " " " " <u>Summa</u>
Sandgården	1 ³	Db	19/512		Nils Marberg 3 åker 0.4 dy på lerbl. sand 4 " " " " <u>Summa</u>
Yttersta Lars Rengården	6 ¹				J. A. Svensson 5 betesmark. mullfattig sand på sten o. grus 6 " " " " <u>Summa</u>
<u>Sammandrag</u> <u>Bergs socken</u>					
Örnstater	3 ³	Ab	15/128	1-2	Nils Marberg
Sandgården	1 ³	Db	19/512	3-4	Dans.
Yttersta Lars Reng.	6 ¹		1/2	5-6	J. A. Svensson
					<u>Summa</u>

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	à pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		<u>Kostnadsförslag</u>								
0-4-20	420	Stubbundat grus	430	2.00	860 -					
		Morslow	200	0.50	100 -					
		Träbro ent. pit- ning				100 =	1060 -			
		Tillägges c:a 10% fr oförutsedda ar- betsöverskifheter						100 -	1160 -	
		<u>Summa kronor</u>							1160	
Abalmesäter den 7 nov. 1920										
Sten Hamn										

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas , skall avvägning och utsättning på minst var femtonde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

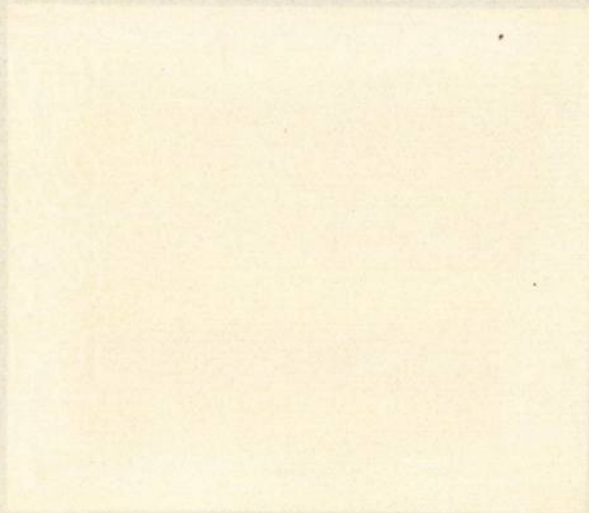
att förekommande dikeskrökar ej må göras skarpa , utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas ,

att där dike går i rågång , bör grävningen så verkställas , att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla ,

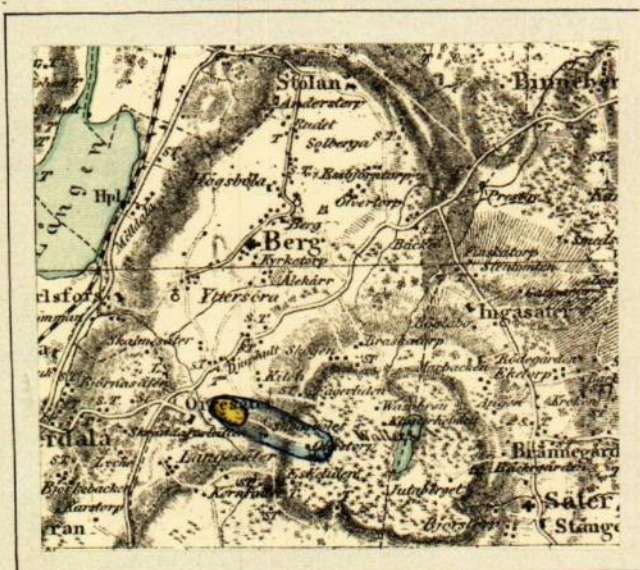
att vägbana , bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord ,

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas , såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätares försorg nya märken blivit utsatta.

Skallesäter den 7 nov. 1920
J. H. J. J. J.



Översiktskarta.



Skala 1:100000.

Utlåtande vid syneförrättning enligt

vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande

de Orresäter m. fl. hemman i Bergs socken av

Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och utvidgning av en i nordvästlig huvudriktning flytande mindre bäck genom och från vattenskadade marker, belägna omkring $2\frac{1}{2}$ km. söder om Bergs kyrka inom sektion n:r 1 av nederbördsområde n:r 140, i och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningssområdet utmärks med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning avsedda avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta är den till uppgrävning avsedda avloppssträckan utmärkt med dubbla röda linjer och de röda bokstäverna A - B.

Vattensamlingsområdet har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken samt befunnits utgöra 80 hektar vid A.

Den största till avrinning kommande vattenmängden har med hänsyn till luthingsförhållandena antagits komma att uppgå till 2.0 liter pr sekund och hektar. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0.1 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning genom öppen avdikning till 1.2 meters djup av all härav beroende mark, tillhörig sökanden.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse såsom en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning på olika avdelningar ej förefinnes.

Kostnaderna för företagets utförande skola sålunda inom varje samfällighet för sig fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 17 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 16 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppets underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

Det åligger företaget att verkställa ombyggnad av en enskild vägövergång vid 1+16 enligt härför upprättad ritning. Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppet ledande vägövergångar skall ej åvila företaget.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga tio kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för syneförrättningen skola, sedan företaget kommit till stånd fördelas på delägarna efter samma grunder, som för grävningsskostnaderna angivits, men förskjutas nu av sökanden.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i

fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst 0.6

meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke

överstigande 1:1, varjämte nödiga öppningar för ytvattnets fram-

släppande genom upplagen skola anordnas;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt

att skad a uppstår;

att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart

skola avhjälpas och nödiga slänthörändringar eller förstärknings-

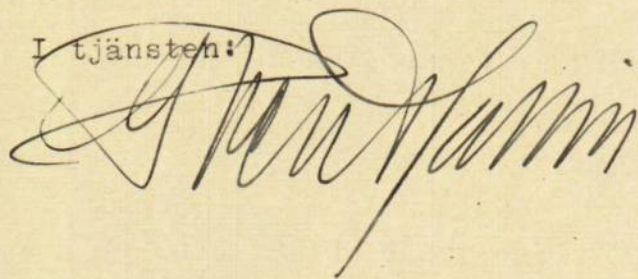
åtgärder vidtagas;

att arbetena för företaget utförande böra genom entreprenad överlåtas
 på härför skickad person;
 att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft,
 samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1935;
 att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts
 av inom länet tjänstgörande lantbruksingeniör samt
 att det skall benämnas "Orresäters dikningsföretag av år 1930"

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbottens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 95 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Skalmesäter den 7 november 1930.

I tjänsten:



Biträdande gode män:

Oskar Trautman Lenn Johansson...

Kostnadsför-

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera å kartan	Söken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde	
						Nuvarande värde	Blivande värde
						Kronor	Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8
			<u>Berg socken</u>				
¹⁵ / ₁₂₅	33	Db	Oresäter Nils Marberg	Jok	1-2	318.-	848.-
¹⁹ / ₅₁₂	13	Db	Sandgården	Dir.	3-7	486.-	1296.-
¹ / ₂	61		Ytterörså Lars Perz. J. U. Bengtson		5-6	156.-	228.-
			<u>Summa</u>			960.-	2372.-

Förbättrings- värde	Beräknad andel i kostnaden för företags avdelningar						Delaktighet i kostnaderna för				
	Kronor	10	11	12	13	14	15	företags utförande		Syneför- rättningen	
								Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
530.-							435.41	37.535	69	97	
810.-							665.44	57.366	106	94	
72.-							59.15	50.99	9	50	
1412.-							1160.-	100.000	186	41	
Rekonesiter den 7 nov. 1920 Oskar Oskar											

Abbruch des 7. Nov. 1920

John Harris

Oskar Schlemmer-Laura Johansson

ARVODESRÄKNING

för laga syneförrättning angående "Örresåters dikevingsförslag"

år år 1930

i Bergs

socken och

Maraborgs

län,

upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 27 juni 1930.

År och månad	Dag	A r b e t e	An- tal	å kr.	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, ...	st. 5	0,50			2	50
		Ägomätning: i skala 1. 4000, §§ 6—10						
		a) för mätningens områdes gränser enl. tariff I,						
		1) i åker, raklinje	km. 0.4	1,50	0	60		
		kroklinje	" 0.3	3,00	0	90		
		i annan mark, raklinje	"	3,00				
		kroklinje	" 0.3	6,00	1	80		
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m.						
		i åker, raklinje	km. 0.4	3,00	2	10		
		kroklinje	" 0.4	5,00	2	10		
		i annan mark, raklinje	"	5,00				
		kroklinje	" 0.5	11,00	5	00		
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter	"					
		i åker, raklinje	"	1,00				
		kroklinje	"	2,00				
		i annan mark, raklinje	"	2,00				
		kroklinje	"	5,00				
		b) för mätningens områdes olika ägoslag, ägofigurer och areal enl. tariff II						
		åker, medelareal 67 ar	st. 4	0.36	1	44		
		har 268 054	har 268 054		1	45		
		äng och odlingsmark, medelareal 27 ar	st. 2	0.18	3	6		
		har 054 058	har 054 058		3	1	6	86
		annan mark och impediment, medelareal	ar st.					
		har	har					
		Tillägg för mätning i skala 1: 2000					2	06
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av >15 10—15 m. <10						
		i åker o. d., raklinje	km.					
		kroklinje	"					
		i annan mark, raklinje	"					
		kroklinje	"					
		d) för textning, skala o. d., 1:sta regalarcket bladet					4	-
		övriga regalarck blad						
		Överföres					15	42

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				15 42
1930		Avvägning:				
Sept. 8		a) avvägning, längdmätning o. d., § 46, mom. 4	dagar	$\frac{1}{2}$ 12,00	6 -	
		b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV				
		i öppen mark, medelantal 13 punkter pr har	har	322 050	161	
		avvägda punkter	st.	39 003	117	
		i annan mark, medelantal punkter pr har	har			
		avvägda punkter	st.			
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:				
		i öppen mark	km.	19 2,00	380	
		i annan mark	"	5,00		12 58
		Arealuträkning , § 13, tariff V, medelareal 54 ar,	st.	6 007	42	
			har	322 006	19	0 61
		Ägobeskrivning , § 14, ägofigurer	st.	6 0,04	24	0 24
		Markvärdering:				
okt. 1		a) uppskattning och värdering, § 46, mom. 5	dagar	$\frac{1}{2}$ 12,00	6 -	
		b) gradtabell eller kurva, § 16, mom. 1,				
		för första kilometern av avlopps längd	km.		4 -	
		för övriga kilometer	st.	1,50		
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 16, mom 2, värdetal	st.	6 0,06	36	
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 17 ägofigurer	"	6 0,12	72	11 08
		Längdprofil , § 19 längdskala 1: 2000				
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) endast markyta	km.			
		2) befintligt avlopp ell. vall	"	0.54 -	200	200
		Tvärsektioner §§ 21 och 22 i skala 1:100,				
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion	st.			
			"			
		vid uppritning av såväl befintlig som ny sektion	"	9 0.25	225	225
			"			
			"			
		Antal profil- och sektionsritningar	"	1 3,00	-	3 -
		Hydrografisk utredning , §§ 23 och 48, grundbelopp			2 -	
		för vattenområdets areal	km. ²	0,02		
		dagar		12,00		2 -
		Dimensionsberäkning , § 24				
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning	km.	1 3,50	350	
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna	"	1 1,00	1 -	
		" " våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr. pr m ²	"			
		nämligen m ² sektion på	"			
		" " " "	"			
		" " " "	"			
		" " " "	"			
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm.	"	6,00		
		2) " " över 20 "	"	10,00		450
		Inritning å kartan av avlopp och vallar , § 26 grundbelopp			1	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan	cm.	22 0,03	66	166
		Överföres				5534

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				55 34
		Arbetsbeskrivning, § 27, 1:sta sidan			3 -	
		tillägg för övriga sidor	st.	2,00		3 -
		Kostnadsberäkning, § 28, a) nyanläggning	km.	2,50		
		därjämte 25 öre pr m ² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen m ² sektion på	"			
		b) vid förändring av befintligt avlopp	"	4,00	4 00	
		därjämte 50 öre pr m ² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		lika som tillägget för dimensionsberäkningar				
		c) av kostnadsförslaget slutsumma 0,1 0/0 (broar och vallar inberäknade)			1 16	5 16
		Förslag till invallning, § 29				
		a) Konstruktion och dimensionering av vallar			8 -	
		b) Inläggning av vallkrön	km.	0,50		
		c) Upprättning av tvärsektioner	st.	0,25		
		d) Kostnadsberäkning	km.	3,00		
		§ 46 Förslag till pumpstation	dagar	12,00		
		Förslag till bro och trumbyggnad, §§ 33—35 och 38				
		Antal särskilda ritningar		3,-		
		Dimensionsberäkning		8,00		
		Ritarbete 1 enkel bro			3 -	
		för särskilt konstruerat landfäste	st.	4,00		
		Kostnadsberäkning				
		för särskilt konstruerade landfästen	st.	4,00		
		Grundförstärkning	m ²	0,10		
						3 -
		Införande av höjdsiffror å plankartan, § 39	39	0,01		0 39
		Översiktskarta § 41				4 -
		Ersättningslängd, § 42, grundbelopp			1 50	
		antal ersättningar	st.	0,25		
		Kostnadsfördelning, § 43, grundbelopp			2 -	
		antal fastigheter	st.	3	0,30	90
		tillägg för fastigheter i olika avdelningar	"	0,20		2 90
		Utlåtande och betänkande, § 45	sid.	4	3,00	12 -
okt. 1		Sammanträden och upprättande av protokoll, § 46 mom. 1, dagar	1 1/2	12,00		18 -
nov. 7		Särskild utredning, § 46, mom. 2	dagar	12,00		
		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o. d., § 46, mom. 15	dagar	12,00		
		Förslag enl. § 46 mom. 15, brunn	"	12,00		
		utlopp för täckt ledning	"	12,00		
		slamficka	"	12,00		
		Lösen för:	Summa kronor			103 79
		Kopia av plankartan § 51				
		1 a) 1:sta regalarke- bladet			7 -	
		övriga regalar- blad				
		b) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII,				
		skalan 1: 2000, medelareal 54 ar ägofigurer	st.	6 0 16	96	
			har	3 220 16	51	
		Överföres			8 47	

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			8 47	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 0/0			37	
		3) insättning av höjdlägestal	st. 39	0,02	78	
		" " kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan, cm.	22	0,05	1 10	12 47
		Kopia av profil-, sektion-, bro och trumritningar, § 54,				
		1) enligt tariff VIII, endast markyta	km.			
		befintligt vattendrag el. vall	"			
		nytt avlopp el. vall	"			
		ändring av befintligt avlopp	"	0.5 7-	3 50	
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp			2 25	
		3) broar och trummor, " "			3 -	
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad	st.	3,00		8 75
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 0/0				
		Kopia av annan ritning, § 46, pumpstation,	dagar	12,00		
		brunn, rörutlopp och slamficka	"	12,00		
		Avskrift av synehandlingarna, § 55	sid. 20	0,55		11 -
		Översiktskarta i d.o., § 41				4 -
		Summa kronor				36 22
		Övriga förrättningskostnader,				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode			8 -	
		Annonskostnader ang. sammanträden				
		Inbindning av förrättningshandlingar o. uppklistring av ritningar			4 -	12 -
		Arvode till biträdande förrättningsmannen				
		Ersättning till gode männen enligt egna räkningar				26 40
		Kostnader för hantlangning, materialier o. d.	Pap. 2 4-			8 -
		Summa kronor				46 40
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				103 79
		Lösen för kopior och avskrifter				36 22
		Övriga förrättningskostnader				46 40
		Summa kronor				186 41

Den, som icke åtnöjes med denna räkning, äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till

Vadbo

häradsrätt.

Skalmesäter

den 7 nov. 1920

Statens lantbruksingenjör.

Att sakägarne erhållit en med denna lika lydande räkning betyga:

Oskar Therman

Louise Johansson

Kronor

kvitteras:

den

19